

Rapla maakonnas Kehtna vallas Palukülas Kunila kinnistu (registriosa nr 2815237, katastritunnus 29202:003:0024, lähiaadress Kunila; edaspidi *Kunila kinnistu*) eraldisel 5 harvendusraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Metsamaahalduse Aktsiaseltsi volitatud esindaja Janek Jõesaar'e poolt 30.08.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Kunila kinnistu eraldisel 5 harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Kavandatud raie registreerimisel arvestada järgmiste liigikaitsemeetmetega:

1.2.1. Maastikukaitseala piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

1.2.2. Laanepüü ja muusträhni pesitsusaegse häirimise vältimiseks tuleb raie- ja veotööd teostada ajavahemikul 01. juulist 15. märtsini.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Metsamaahalduse Aktsiaseltsi (registrikood 10052156) volitatud esindaja Janek Jõesaar esitas 30.08.2024 Keskkonnaametile metsateatise, millega kavandatakse Kunila kinnistu eraldisel 5 (0,79 ha, 15 tm) harvendusraiet. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris numbriga 50001057892.

Kavandatav raieala asub Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel Kõnnumaa loodusalal ja Kõnnumaa-Väätsa linnualal ning siseriiklikult kaitse alla võetud Kõnnumaa maastikukaitseala Kõnnumaa piiranguvööndis, kus kehtib looduskaitseaduses (LKS) sätestatud kaitsekord Vabariigi Valitsuse 25.04.2019 määruse nr. 41 „Kõnnumaa maastikukaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi KE) erisustega.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja

4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast (otsus on tehtud 15 tööpäeva jooksul arvates KeHJS § 61 lõikes 1 nimetatud teabe saamisest).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Kunila kinnistu eraldisel 5 (0,79 ha, hinnanguline raiemaht 15 tm) kavandatakse harvendusraiet.

Harvendusraie on hooldusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 2). Harvendusraie eesmärgiks on metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimine ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamine (MS § 28 lõige 7 punkt 2). Pärast harvendusraiet ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem metsa majandamise eeskirja¹ lisas 1 märgitust (MS § 31 lõige 2, metsa majandamise eeskirja § 6 lõige 4).

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Kunila kinnistu asub Rapla maakonnas Kehtna vallas Palukülas. Kehtna valla üldplaneering on kehtestatud Kehtna Vallavolikogu 20.06.2023 otsusega nr. 1-2/91. Kavandatud raieala paikneb kehtiva üldplaneeringu järgi roheline võrgustiku tugialal, kus metsa majandamine toimub vastavalt metsaseadusele. Üldplaneeringuga pole alale raiepiiranguid sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine.

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri“.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raie töödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raie töid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raie töödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kunila kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspiirkonnas. Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

Kunila kinnistu eraldisele 5 kavandatud raieala piirneb lääne suunas Lepa kinnistu (reg. nr. 2815337) eraldisega 3, kus on planeeritud teha harvendusraiet (kehtiv metsateatis nr. 50000950904).

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Kavandatud raie alal eraldisel 5 ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldisel kasvab I boniteedi kase latimets mustika kasvukohatüübis. Praegune metsapõlv on tekkinud peale männiku raie 2001. aastal.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raie otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet.

Kavandatud raie ala metsamaastikus on tasane, kuid laiemalt võttes asub ala Paluküla- Sillaotsa mandrijää servamoodustiste kui tähelepanuväärsete pinnavormide esinemispiirkonnas.

Kavandatav raieala ei piirne veekogudega.

Kavandatav raieala asub Kõnnumaa maastikukaitseala Kõnnumaa piiranguvööndis. Kõnnumaa maastikukaitseala kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Kõnnumaa loodusala ja Kõnnumaa-Väätsa linnuala koosseisu. Loodus- ja linnualade nimekiri ja kaitse-eesmärgid on toodud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr. 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“.

Kõnnumaa maastikukaitseala Kõnnumaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, poollooduslike koosluste säilitamine ning kaitsealuste liikide kaitse. Piiranguvööndis lubatud, vajalikud ja keelatud tegevused (sh tingimused metsa majandamisele) on sätestatud KE §-des 15, 16 ja 17.

Kavandatud harvendusraie alal ei leidu Kõnnumaa loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid elupaigatüüpe, aga see piirneb kagu-ida-suunast Natura elupaigaga soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning rohunditerikkad kuusikud (9050) .

Kavandatud raie ala kattub III kategooria kaitsealuste linnuliikide laanepüü ja musträhn leiukohtadega (registrikoodid vastavalt KLO9131910 ja KLO9131840). Laanepüü ja musträhn on Kõnnumaa maastikukaitseala kaitse-eesmärkideks.

Kultuuriväärtusi sh. pärandkultuuriobjekte raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnaelementidele:

Kaitse-eeskirja järgi on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (KE § 3 kohaselt Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (KE § 17 lõige 2). Raietegevusel ei ole negatiivset mõju, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või kaitseala valitseja nõusolekul külmumata pinnasega, juhul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi - raiealal ja selle vahetus läheduses ei asu veekogusid, seega raietööd neid ei mõjuta.

Välisõhk ja kliima - kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus - raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, harvendusraie käigus raiutakse puid hajali üle pinna, mille tulemusena ei teki lagedat ala, seega ei mõjuta raied eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele - kavandatud raied neid elemente ei mõjuta. Raietööde tegemisel ei suurene oluliselt ümbruskonna liikluskooormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevused, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raied on kavandatud Kõnnumaa looduslal ja Kõnnumaa-Väätsa linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” (edaspidi korraldus nr 615) lisas 1.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Kõnnumaa loodusala ja Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi² järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande järgi valdavas osas soodne³. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada,

² Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätteid (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

³ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:
http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports_20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Eraldisel 5 kavandatav tegevus on harvendusraie, mida tehakse puistu liigilise koosseisu lõplikuks kujundamiseks ning tulevikupuude kasvu takistavate puude väljaraieks. Harvendusraiega eemaldatakse puistust ka surnud, kahjustatud ja allajäänud puud ning kujundatakse puistu edasise arengu seisukohalt optimaalne tihedus. Kuna raie käigus muudetakse puistut hajusalt hõredamaks, siis säilib puistu esimene rinne ja ei teki lagedat ala. Vana metsa osakaal piirkonnas ei lange ning ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistu säilib, seega metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

Kavandatava raieala läheduses (piirneval alal) on EELIS-e andmetel registreeritud Kõnnumaa loodusala kaitse-eesmärgiks olevad metsaelupaigad soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning rohunditerikkad kuusikud (9050) (korralduse nr 615 lisa 1 punkt 2 alapunkt 154). Antud metsaelupaigale on negatiivseks mõjuteguriks raietegevus. Keskkonnaamet tegi 07.02.2022 kirjaga nr 7-4/22/2442 „Loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmine” Keskkonnaministeeriumile (praegune Kliimaministeerium) LKS § 8 lõige 1 ning § 13 lõige 1 alusel ettepaneku muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübid (sh *9080 ja 9050) oleksid rangelt kaitstud, alad on EELISesse kantud projekteeritavate alade kaardikihile. Kuna raiete teostamisel lagedaid alasid ei teki ning raieid ei tehta metsaelupaikades, siis ei saa elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur. Puistu raiumine kavandatud raiealal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaikasid negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud. Metsaelupaikade kahjustamise vältimiseks tuleb liikumisteed (juhul, kui muid alternatiive ei ole ja on vajadus läbi elupaigatüübi sõita) kooskõlastada kaardipõhiselt Keskkonnaametiga. Üldreeglina tuleb metsamajandamisel elupaigatüüpides sõitmist vältida, kuid kui see ei ole võimalik, siis tuleb kokkuveoteede kavandamisel lähtuda üldistest põhimõtetest, mis on leitavad Keskkonnaameti kodulehelt: <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/tegevused-kaitstavatel-aladel/muud-lubavajavad-tegevused#juhis-kaitstavatel-a>.

Kuna kavandatud raieala mõjualas ja raiealal ei asu lisaks eespool käsitletule muid Kõnnumaa loodusala ja Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatud raietegevus Kõnnumaa loodusala ja Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatud raied ei mõjuta ebasoodsalt Kõnnumaa loodusala ja Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raied on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Kõnnumaa maastikukaitseala Kõnnumaa piiranguvööndis. Kõnnumaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, poollooduslike koosluste säilitamine ning kaitsealuste liikide kaitse.

KE § 15 kohaselt on piiranguvööndis majandustegevus lubatud, kusjuures harvendusraiele pole erisusi kehtestatud. KE § 17 lg 2 kohaselt on piiranguvööndis keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt, kusjuures kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab. Loodusdirektiivi metsaelupaikade soostuvad ja soolehtmetsad (*9080 ja 9050) kaitse on ka Kõnnumaa maastikukaitseala kaitse-eesmärkideks. Mõju Kõnnumaa maastikukaitseala kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Kõnnumaa loodus- ja linnuala kaitse eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2.

Kavandatud raie ala kattub III kategooria kaitsealuste linnuliikide laanepüü ja musträhn leiukohtadega kogu ulatuses (registrikoodid vastavalt KLO9131910 ja KLO9131840). Laanepüü ja musträhn on Kõnnumaa maastikukaitseala kaitse-eesmärkideks. Laanepüü (*Bonasa bonasia*) ja musträhn (*Dryocopus martius*) on märgitud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisa loendis. Seega on nende kaitse liikmesriikidele kohustuslik.

Laanepüü elupaigaeelistuseks on vanemad ja liigiliselt mitmekesised segametsad. Talle on ohuks elupaikade hävimine, pesitsuse nurjumine metsatööde käigus, röövlus ja jaht. Kõige suurem laanepüü arvukust mõjutav tegur on siiski seotud inimesega – selleks on metsaraie. Järjest on kahanenud laanepüüle sobilikud elupaigad ning halvenenud nende kvaliteet. EELISE andmetel pärineb viimane kinnitatud vaatlus leiukohas KLO9131910 2015. aastast. EELISes piiritletud elupaigas on raie lubatud 01. juulist 31. märtsini. Raiejäätmeid ladustada selliselt, et need ei kataks olulist osa metsa pinnasest, et mitte vähendada oluliselt toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele.

Musträhn on Eesti suurim rähn. Ta eelistab elupaigana suuri okasmetsi, männisegametsi, kõrgetüvelisi hõredaid männikuid, raiesmikke ja põlendikke. Pesakoopa raiub musträhn tavaliselt haava- või männitüvesse. Ohuteguriks on vanade metsade pindala vähenemine ning pesitsemiseks sobivate jämedate puude eemaldamine metsaraie käigus. Siiski on tegu liigiga, kes saab raiesmikel väga hästi hakkama. Raie käigus tuleks säilitada õõnsustega puud. EELISE andmetel pärineb viimane kinnitatud vaatlus leiukohas KLO9131840 2015. aastast. EELISes piiritletud elupaigas on raie lubatud 01. juulist 14. märtsini.

Arvestades, et kavandatava raie korral säilib puistu ülarinne ja puistu harvendamine pigem soodustab laanepüü elupaiga kvaliteedi jaoks olulise puhmarinde kasvu, siis ei mõjuta kavandatav raie Kõnnumaa maastikukaitseala sellisel määral, et väheneks liigile elupaigana sobiva ala suurus kaitsealal või halveneks oluliselt elupaiga kvaliteet.

Kavandataval raiealal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei esine muid Kõnnumaa maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raied mõjutaks.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatud harvendusraiel ei ole olulist kumulatiivset mõju. Raiejärgselt säilib puistu esimene rinne ja lagedat ala ei teki, seega ei ole kavandataval raiel koos naaberkinnistul toimuva samalaadse raiega olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele.

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, looduskaitseaduse ja metsaseadusega ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt KE § 17 lg 2 on piiranguvööndis keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab.

KE § 17 lg 1 p 4 kohaselt on piiranguvööndis keelatud puhtpuistute kujundamine.

Puistu esimese rinde rinnaspindala alammäär pärast harvendusraiet on sätestatud metsa majandamise eeskirja lisas 1.

LKS § 55 lõige 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. LKS § 55 lõikest 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Soovitused lähtuvalt kaitsealuste linnuliikide elupaiganõudlusest:

- 1) säilitada õõnsustega puid;
- 2) hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt laanepüüde toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele.

Laanepüü ja musträhni elupaikades kehtib raiete tegemisele perioodil 15. märtsist kuni 30. juunini ajaline piirang. Nimetatud lindude elupaigas antud ajavahemikus raietöödest hoidumine aitab tagada eduka pesitsemise.

Metsaelupaikade kahjustamine ei ole lubatud, mistõttu ei tohi sinna rasketehnikaga liikuda.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandatud raiel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

- 3.4.1 On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Kõnnumaa loodusala ja Kõnnumaa-Väätsa linnuala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
- 3.4.2 Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.

- 3.4.3 Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
- 3.4.4 Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Rein Kaljuvee
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond